

NVAO • NEDERLAND

ASSOCIATE DEGREE DIDACTISCH EDUCATIEF PROFESSIONAL

NHL Stenden Hogeschool

ADVIESRAPPORT

6 MEI 2020

NVAO • NEDERLAND

**ASSOCIATE DEGREE DIDACTISCH
EDUCATIEF PROFESSIONAL**

NHL Stenden Hogeschool

**BEPERKTE TOETS NIEUWE OPLEIDING
ADVIESRAPPORT**

6 mei 2020

Inhoud

1	Samenvattend advies	4
2	Introductie	6
2.1	Werkwijze panel	6
2.2	Panelrapport.....	7
3	Beschrijving van de instelling	8
3.1	Algemene gegevens	8
3.2	Profiel instelling	8
3.3	Profiel opleiding.....	8
4	Beoordeling per standaard	9
4.1	Beoogde leerresultaten.....	9
4.2	Onderwijsleeromgeving.....	10
4.3	Toetsing	14
4.4	Graad en CROHO-onderdeel.....	15
4.5	Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding.....	15
5	Overzicht oordelen.....	17
	Bijlage 1: Programma locatiebezoek	18
	Bijlage 2: Overzicht van bestudeerde documenten	19
	Bijlage 3: Lijst met afkortingen	20

1 Samenvattend advies

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ontving op 15 juli 2019 een aanvraag ten behoeve van een accreditatie nieuwe opleiding voor de opleiding Associate degree Didactisch Educatief Professional van de NHL Stenden Hogeschool. NVAO heeft daarop een panel van experts gevraagd om alle aangeleverde informatie te bestuderen, het programma met de afgevaardigden van de instelling en opleiding tijdens een locatiebezoek te bespreken en een concluderend oordeel uit te spreken over de kwaliteit van de nieuwe opleiding.

Onderstaande overwegingen hebben een belangrijke rol gespeeld in de uiteindelijke beoordeling van het programma door het panel.

Met de Associate degree (Ad) -opleiding Didactisch Educatief Professional (DEP) die in deeltijd wordt aangeboden, wil NHL Stenden Hogeschool duidelijk een nieuwe opleiding op de kaart zetten met als speerpunt de bekwaamheid in het didactisch handelen. Met deze op didactiek gerichte Ad wil NHL Stenden ingaan op een zeer duidelijke behoefte van het werkveld. Deze opleiding zal dan ook samen met de Academie Primair Onderwijs, de Academie mbo/vo en samen met het beroepenveld van scholen voor po, vo, mbo en hbo in Noord-Nederland worden gerealiseerd. Concreet kent deze opleiding 1 opleidingsdag per 2 weken in combinatie met een minimum van 16 uur praktijk per week.

De Ad DEP is in de eerste plaats een opleiding die zich richt op mensen die nu reeds aan de slag zijn in het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs of het beroepsonderwijs en die zich verder willen bekwamen in werkzaamheden die rechtstreeks verband houden met het onderwijsleerproces van leerlingen en studenten. Dit onder de verantwoordelijkheid van een docent of een team waar hij op terug kan vallen. Gesteund door het lectoraat 'Vitale vakdidactiek', wil NHL Stenden Hogeschool met deze opleiding de klemtoon leggen op 'leren leren', leerstrategieën en de basisvaardigheden die daarvoor vereist zijn.

Op basis van het informatiedossier miste het panel een aantal cruciale inhoud, die tijdens de gesprekken met de docenten, het werkveld en de studenten en in combinatie met de bijlagen, voor een groot deel werden opgehelderd. Het panel stelde inhoudelijke discrepantie vast tussen het dossier enerzijds en de gesprekken en de bijlagen anderzijds. Het panel heeft door het locatiebezoek en de gesprekken vertrouwen gekregen in de docenten die deze opleiding kunnen realiseren en in de regionale structuren waarop deze opleiding zal steunen. Het panel stelt wel twee voorwaarden voorop, waaraan deze opleiding binnen 1 jaar moet voldoen.

Lovenswaardig voor deze opleiding is de heldere analyse van de ontwikkelingen en behoeften van het werkveld. Dit heeft geleid tot een duidelijke omschrijving van het beroepsprofiel, dat aan de verwachtingen van het werkveld voldoet. Met de focus op didactiek wordt een nieuwe stap gezet in een veranderende visie op onderwijs, wordt verdere functiedifferentiatie mogelijk gemaakt en daarmee tegemoetgekomen aan het lerarentekort. Voor de vertaling van het beroepsprofiel naar leeruitkomsten is gebruik gemaakt van relevante wetgeving en kaders. Het panel kan zich goed vinden in de vooropgestelde categorieën voor deze leeruitkomsten. Deze refereren duidelijk aan de werkzaamheden van de Ad DEP: verzorgen van onderwijs, werken in teamverband in een organisatie en inzetten op persoonlijke en professionele ontwikkeling. Wel wil het panel extra aandacht vragen voor de visie en de communicatie over de breedte van de opleiding. Deze opleiding is toegankelijk voor een brede instroom en laat toe om interprofessioneel te werken, maar leidt niet per definitie breed op. De beschreven leeruitkomsten moeten immers steeds in de omgeving van de beroepspraktijk worden geplaatst, wat ongetwijfeld een zeker specialisme met zich mee zal brengen.

Het panel kan dankzij de gesprekken vaststellen dat het programma goed ingebed zit in de regionale educatieve structuren: PDA (pedagogisch didactische aantekening voor instructeurs), PDG (pedagogisch didactisch getuigschrift), opleidingsscholen (Samen Opleiden & Professionaliseren) en de bachelor pabo en tweedegraads lerarenopleidingen. Het panel krijgt

van het team duidelijke uiteenzettingen over de concrete realisatie van een gedifferentieerde leerweg voor de studenten. Om uitwerking te geven aan het gepersonaliseerd onderwijs kiest de opleiding 'Design Based Education' (DBE) als onderwijsconcept. Hiervoor kan het panel een duidelijke uitwerking terugvinden in bijlage 1 met een goede basisstructuur aan beroepsproducten. Van deze basisstructuur kan de student afwijken om zo te komen tot leerwegaafhankelijk leren. Voor het panel is vooralsnog onvoldoende duidelijk beschreven hoe de vak kennis in deze opleiding wordt opgehaald. Het deskundig personeel en de digitale leeromgeving beschikken volgens het panel wel over de vereiste kwaliteiten om hiervoor de nodige ondersteuning te bieden, op voorwaarde dat deze opleiding hiervoor een transparant personeelsbeleid uitwerkt. Op basis van de cv's en de gesprekken met de docenten, heeft het panel vertrouwen in hun bekwaamheid, maar is het nog onvoldoende duidelijk welke expertises voor welke sleutelrollen binnen deze opleiding zullen worden ingezet en wie het team gaat aansturen. Daarenboven mist het panel nog een concrete uitwerking van de personeelsinzet binnen NHL Stenden, maar ook wat betreft de begeleiders op de werkplek. Voor het panel is ook nog onvoldoende duidelijk wat de kwaliteitscriteria zijn voor de begeleiders op de werkplek en over minimale tijdsbesteding van de werkplekbegeleiders aan het begeleiden van de studenten uit deze opleiding. Bovendien is er nog geen professionaliseringsbeleid uitgewerkt voor de docenten van NHL Stenden Hogeschool en de begeleiders op de werkplek. De kaderstellende beleidsdocumenten voor toetsing kan het panel terugvinden in de bijlagen. Deze corresponderen niet geheel met het informatiedossier. In bijlage 8c wordt duidelijk omschreven hoe de toetsing zal verlopen. Die zal het leerproces van de student goed ondersteunen, maar dient nog verder vertaald te worden naar studenten toe. Het panel heeft vertrouwen in het competentieportfolio als toetsmiddel en ziet adequate omschrijvingen van de eisen, met duidelijke rubrics en prikkelende uitdagingen voor de studenten. Volgens het panel sluiten de toetsen goed aan bij de gekozen leermethode en sluiten ze aan bij het niveau.

Het panel komt tot een eindoordeel positief onder voorwaarden van de nieuwe opleiding Associate degree Didactisch Educatief Professional van de NHL Stenden Hogeschool en adviseert de NVAO om dienovereenkomstig te besluiten.

Voorwaarden

- Opstellen van personeelsbeleid (inclusief professionaliseringsbeleid) op opleidingsniveau.
- Opstellen van professionaliseringsbeleid met betrekking tot de begeleiders van de werkplek.

Den Haag, 6 mei 2020

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte Toets nieuwe opleiding Associate degree Didactisch Educatief Professional van de NHL Stenden Hogeschool,

Gerda Geerdink
(voorzitter)

Katrien Goossens
(secretaris)

2 Introductie

2.1 Werkwijze panel

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ontving op 15 juli 2019 een aanvraag ten behoeve van de accreditatie nieuwe opleiding voor de opleiding Associate degree Didactisch Educatief Professional van NHL Stenden Hogeschool. Het succesvol doorlopen van een procedure Toets Nieuwe Opleiding (TNO) is een voorwaarde om als opleiding door de NVAO te worden erkend. Met het keurmerk van de NVAO mogen opleidingen de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan de procedure die wordt gevolgd voor opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een planbeoordeling. Na het toekennen van de accreditatie nieuwe opleiding, valt de opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Om de nieuwe opleiding te beoordelen, heeft de NVAO een panel van experts vastgesteld met de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Gerda Geerdink: associate lector 'kwaliteiten van lerarenopleiders' werkzaam bij het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren van de Faculteit Educatie van de HAN.

Leden

- Lien Werbrouck, opleidingshoofd van de professionele bacheloropleiding Pedagogie van het jonge kind aan de Karel de Grote Hogeschool te Antwerpen;
- Loek Nieuwenhuis, lector Beroepsagogiek bij de HAN;
- Mireille Aarts, Beleidsmedewerker Pedagogiek bij KION;
- Student-lid, Bart Hekkema: afgestudeerd aan de lerarenopleiding geschiedenis en nu master-student moderne geschiedenis en internationale betrekkingen.

Het panel werd bijgestaan door Irma Franssen, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator en door Katrien Goossens als secretaris.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr 3198) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op één maart 2020 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor het locatiebezoek.

Op twee maart 2020 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 1. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding. Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 23 april 2020 aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 6 mei 2020 gereageerd op het adviesrapport. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele wijzigingen, waarna het definitieve rapport is vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 7 mei 2020 aan de NVAO aangeboden.

2.2 Panelrapport

Het eerste hoofdstuk van dit rapport is het samenvattend advies en het huidige hoofdstuk is de introductie.

Het derde hoofdstuk geeft een omschrijving van het programma, waaronder de positionering van de opleiding binnen de instelling en binnen het hoger onderwijsbestel in Nederland.

Het panel geeft zijn bevindingen, overwegingen en conclusies weer in hoofdstuk 4 aan de hand van de onderwerpen en standaarden uit het relevante kader.

De bevindingen zijn de objectieve feiten zoals waargenomen door het panel in de aangeleverde documentatie en gedurende het locatiebezoek. De overwegingen bevatten de oordelen, meningen en zienswijzen van het panel en de mate waarop deze effect hebben op het uiteindelijke oordeel van het panel op de standaard. Op basis van de overwegingen wordt ook een algemeen eindoordeel uitgesproken.

Tot slot worden de oordelen per standaard in een tabel weergegeven.

3 Beschrijving van de instelling

3.1 Algemene gegevens

Instelling	: NHL Stenden Hogeschool
Opleiding	: Associate degree Didactisch Educatief Professional
Varianten	: deeltijd
Graad	: Ad
Locatie(s)	: Leeuwarden en Groningen
Studieomvang (EC)	: 120
CROHO-onderdeel	: Onderwijs

Voorstel voor indeling in een visitatiegroep: nader te bepalen.

3.2 Profiel instelling

NHL Stenden Hogeschool is bestuurlijk per 1 januari 2018 ontstaan door een fusie van twee hogescholen: NHL Hogeschool en Stenden Hogeschool. Deze nieuwe hogeschool telt 24.000 studenten en biedt een veelheid aan opleidingen van verschillende niveaus aan, waaronder 15 Associate degrees, 51 minors, 76 bachelor degrees en 20 master degrees. NHL Stenden speelt op diverse locaties in binnen- en buitenland een belangrijke rol, door hun medewerkers en studenten uit te dagen om op zoek te gaan naar nieuwe ontwikkelingen. Daarvoor zet NHL Stenden in op de verbinding tussen onderwijs, werkveld en onderzoek om zo 'samen leren' te stimuleren en aan de hand van real life-vraagstukken en intensieve samenwerking met organisaties en bedrijven nieuwe ontwikkelingen te realiseren. Bij de visie van NHL Stenden: "Onderwijs en onderzoek als dragers van persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke vooruitgang" horen steeds de waarden 'Grensverleggend, verbindend, ondernemend, vindingrijk en doordacht'.

3.3 Profiel opleiding

Met deze nieuwe opleiding tot Ad Didactisch Educatief Professional (DEP) wil NHL Stenden inzetten op de didactische ondersteuning van het onderwijs. Deze deeltijdopleiding kan enkel volbracht worden in combinatie met een arbeids- of stagecontract in het onderwijs van minimaal 16 uren per week. In deze opleiding wordt de persoonlijke professionele ontwikkeling van iedere student afzonderlijk centraal gezet. Deze opleiding engageert zich om voor iedere student een persoonlijke leerroute te organiseren, zodat net die extra vaardigheden en kennis ontwikkeld kunnen worden die passen bij de levenservaring, de eerder verworven kwalificaties en de huidige werksituatie van de Ad DEP-student in opleiding.

4 Beoordeling per standaard

In dit hoofdstuk wordt de evaluatie door het panel van de standaarden omschreven. Bij elke standaard geeft het panel zijn bevindingen, overwegingen en oordeel weer. De beoordeling is gebaseerd op de standaarden en criteria zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte Toets Nieuwe Opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr 3198). De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie met 'peers' over de inhoud en kwaliteit van de opleiding.

Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

4.1 Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding Ad Didactisch Educatief Professional richt zich op een brede instroom en beoogt op basis van de huidige ontwikkelingen in het onderwijs, de vorming van:

- Lerarenondersteuner in het primair- of voortgezet onderwijs.
- Leerpleinmedewerker in het primaire of voortgezet onderwijs.
- Leerpleinmedewerker in het beroepsgerichte onderwijs.
- Instructeur in het voortgezet onderwijs, op een mbo- of hbo-instelling.

Het beroepsprofiel (ID p. 24) voor deze opleiding werd opgesteld in overleg met het werkveld en houdt rekening met de bekwaamheidseisen voor onderwijs-ondersteuners op niveau 4 en de door de Onderwijscoöperatie opgestelde bekwaamheidseisen leraar niveau 6. Het beroepsprofiel werd vertaald in drie categorieën van leeruitkomsten (LUK):

- Leeruitkomst A: Verzorgen van onderwijs; Gericht op het leerproces van de leerling/student.
- Leeruitkomst B: Werken in een organisatie; Gericht op de organisatie van het leerproces van de leerling/student en gericht op het samen werken met collega's en derden.
- Leeruitkomst C: Persoonlijke en Professionele ontwikkeling; Gericht op de ontwikkeling van de professional zelf.

In de bijlagen 1 en 2 kon het panel een uitgebreide vertaling terugvinden van de algemene leeruitkomsten naar leeruitkomsten per jaar. Voor leeruitkomst A gedifferentieerd naar vakinhoudelijke, didactische en pedagogische vaardigheden en de leefwereld, voor leeruitkomst B gedifferentieerd naar team en maatschappelijke context, voor leeruitkomst C gedifferentieerd naar rol, reflecteren en afstemmen en professionele ontwikkeling. Alle leeruitkomsten worden voorzien van heldere indicatoren, geëxpliciteerd per context (po, vo, bo).

Voor de uitwerking van deze leeruitkomsten en de bepaling van de mate van zelfstandigheid van de student heeft NHL Stenden rekening gehouden met Nederlandse kwalificatieraamwerk (NLQF, niveau 5). Daarnaast wordt in het informatiedossier (ID) geïllustreerd op welke wijze de leeruitkomsten aansluiten bij de actuele eisen vanuit internationaal perspectief (onderzoek van o.a. Anke de Boer over kansenongelijkheid, ID p. 24). Namelijk doordat de Ad DEP getraind zal worden in klasmanagement om groepjes apart te nemen of om de volledige klasgroep van de leerkracht over te nemen, creëert NHL Stenden een ondersteunend profiel voor het onderwijs dat niet langer beperkt blijft tot één op één-contact met de leerlingen. Met deze ondersteuning kan de leerkracht zelf meer aandacht geven aan leerlingen met leerachterstand.

Zoals aangegeven in het ID (bijlage 7) en bevestigd in gesprekken met het werkveld, werd in vooroverleg gepeild naar de behoeften en nauw samengewerkt bij de ontwikkeling van deze Ad. Het werkveld bevestigt te geloven in het beroepsprofiel voor de Ad DEP en herkent duidelijk de eigen inbreng in de beoogde leerresultaten waarover regelmatig overleg heeft plaatsgevonden. In deze samenkomsten kon vastgesteld worden dat er grote verschillen waren tussen ondersteuners voor onderwijs, maar ook grote parallellen in profiel en behoeften. Het werkveld veronderstelt dat deze samenwerking zo verder zal verlopen en dat ze ook input zullen kunnen leveren voor de beroepsproducten.

Voor de afgestudeerde Didactisch Educatief Professional is er de mogelijkheid om na het behalen van het Ad-diploma door te stromen naar de hbo-bacheloropleiding tot leraar Basisonderwijs, de tweedegraads lerarenopleiding Omgangskunde en de opleiding die leidt tot het Pedagogisch Didactisch Getuigschrift - PDG (Mits de student een hbo-diploma niveau 6 heeft of een hbo-test bij een Cotan-gecertificeerd bureau heeft behaald), ID p. 25.

Overwegingen

Het informatiedossier geeft duidelijk aan waar NHL Stenden met deze opleiding naar toe wil. De openheid in deze opleiding om rekening te kunnen houden met de startcompetenties en specifieke context van de student, werd door het panel als prikkelend beschreven. Het panel opperde in zijn eerste indruk vooral twijfels in de richting van de beoogde brede inzetbaarheid van deze nieuwe Ad DEP. Na overleg met het ontwikkelteam werd duidelijk dat deze opleiding van NHL Stenden zich toespitst op de individuele ontwikkeling van context-specifieke didactische vaardigheden, zodat de leraar een ondersteuner naast zich krijgt die extra kennis kan binnenbrengen over 'leren leren' en die kan inzetten op de basisvaardigheden die nodig zijn om te kunnen leren, alsook een ondersteuner die onderlegd is in groepsmanagement. De ontwikkeling van deze vaardigheden zal context-gebonden gebeuren, waardoor het verwerven van de noodzakelijke inhoudelijke kennis en de didactische vertaling ervan voor iedere student anders kan zijn en deels op zelfstandige basis zal moeten gebeuren. Het panel adviseert de opleiding hierover duidelijk te communiceren naar de geïnteresseerde studenten. Het panel erkent de gemeenschappelijke opleidingsnoden voor instructeurs en onderwijsondersteuners en is positief over de analyse van de ontwikkelingen en noden in het werkveld. Het panel vindt dat deze opleiding beschikt over een heldere omschrijving van het beoogde profiel, dat aansluit bij de eisen van het werkveld. Het panel vindt dat de leeruitkomsten logisch zijn opgebouwd, goed aansluiten bij het profiel en zeer uitgebreid in al hun facetten worden omschreven.

Hoewel deze opleiding voor de brede instroom zal inzetten op het ontwikkelen van context-gebonden didactische vaardigheden, sluit het panel niet uit dat de studenten ook in andere contexten inzetbaar zullen zijn, enerzijds door de structurele organisatie van het werkplekleren die deze opleiding vereist in de verschillende contexten en anderzijds door het zelfstandig exploreren van methodes. Op die manier kan deze opleiding meer dynamiek in de beroepskolom van het onderwijs mogelijk maken. Daarnaast zal de brede instroom ervoor zorgen dat de studenten een goede kijk krijgen op de organisatie van het onderwijs in zijn brede zin, dat ze van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen inspireren.

Conclusie: Voldoet

4.2 Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Programma:

Het programma van de Ad-opleiding Didactisch Educatief Professional gaat uit van één studiedag per week. Die dag voeren de studenten enkel activiteiten uit voor de opleiding. De ene week vindt de opleidingsdag plaats op een locatie van NHL Stenden Hogeschool. De andere

week vindt die op de werkplek plaats en is gericht op contextuele verdieping van het vakgebied van de Didactisch Educatief Professional. Afhankelijk van zijn beginsituatie en zijn werkcontext zal vanaf de start van de opleiding een ontwikkelingsplan gemaakt worden samen met de begeleider van NHL Stenden Hogeschool en de coach/leidinggevende van de werkplek. Via overleg wordt bepaald welk vakmanschap de werkplek nodig heeft en welke leeromgeving geboden wordt en wat de leerontwikkelingen zijn om je doel te realiseren. De studenten werkzaam in een vo- of po-context richten zich op de kennis van bijvoorbeeld kern- en SLO-doelen en het effectief aanleren van de basisvaardigheden. De studenten werkzaam in vo en bo en (v)mbo zullen zich richten op verdieping in hun vakgebied. Naast deze opleidingsdag leert en werkt de student minimaal 16 uur in de praktijk.

Inrichting van de opleidingsdagen

In het eerste jaar ziet een opleidingsdag bij NHL Stenden Hogeschool er als volgt uit:

- Gezamenlijke start
- Community of Learning (COL)
- Atelier
- Lunch
- Workshop gebaseerd op een leeruitkomst van de dag (of aan de slag met een zelfsturende opdracht)
- Gezamenlijke afsluiting

Leeromgeving:

De opleiding is een samenwerkingsverband tussen de opleiding Ad Didactisch Educatief Professional, de student en het werkveld. Opleidingsdoelen worden binnen leerarrangementen verbonden met leerdoelen van de student en met vraagstukken vanuit de werkgever.

- De werkgever zorgt voor een leerrijke omgeving, voldoende tijd voor de student om te werken aan de beroepsproducten en de juiste coaching en begeleiding;
- De opleiding zorgt voor helderheid en duidelijkheid over de aan te tonen leeruitkomsten (Bijlage 5). Zij geeft aan welke mogelijkheden aanwezig zijn om dit aan te tonen en organiseert het onderwijs. Zij zorgt ook voor een doorlopende begeleidingslijn;
- De student zet zich actief in om de leeruitkomsten aan te tonen, waar gewenst gebruik makend van de mogelijkheden die de eigen werkgever en de opleiding aanbieden.

Het uitgangspunt hierbij is dat de manier waarop iedere student leert uniek is. Geen student is gelijk en iedere student moet zijn/haar talenten optimaal kunnen benutten. Dit valt binnen de kaders van inclusief onderwijs; rekening houden met verschillen, talenten en mogelijke belemmeringen. Het programma is zo ontwikkeld, dat alle informatie voor het aantonen van de leeruitkomsten aanwezig is. Het aantonen van de leeruitkomsten gebeurt door de uitwerking van beroepsproducten. Hiervoor zijn voorbeelden van uitwerking aanwezig. Het is de keuze van de student, de begeleider op de werkplek en de NHL Stenden Hogeschool-begeleider hoe en wanneer hij zijn leeruitkomsten aantoont en op welke wijze hij gebruikt maakt van het aangeboden onderwijsprogramma. De opleiding biedt aldus een structuur aan waarin de student keuze heeft in het opleidingsmateriaal.

De beroepsproducten zijn vraagstukken uit de praktijk die om een oplossing vragen. Deze vraagstukken benaderen de studenten in de opleiding volgens de principes van Design Based Thinking: onderzoekend, iteratief, creatief, door het ontwerpen van prototypes voor het vinden van optimale oplossing. Design Based Education is het didactisch concept van NHL Stenden Hogeschool en wordt hogeschool-breed in alle opleidingen geïmplementeerd. In dit concept start het leren bij de onderzoekende houding van de student. In deze opleiding wordt via dit concept een onderzoekende werkhouding geïnstalleerd bij de student. De student Ad DEP leert werken doordat hij nieuwe bronnen zoekt, nieuw handelen oefent en hierop terug- en vooruitblijkt. Door het onderzoek naar bronnen en door in dialoog te gaan met anderen over zijn prestaties, ontstaan nieuwe ontwikkeldoelen die hij verbindt aan de leeruitkomsten van de Ad

DEP-opleiding. Op die manier maakt de Ad DEP-student doorlopend verbinding met betrokkenen in zijn werkcontext en betrokkenen in zijn Ad DEP-opleiding.

Personeel

In bijlage 6 is een overzicht opgenomen van het beoogde Ad DEP-team, zonder detail over functie of uurbesteding. Het team van docenten, trainers en experts is duidelijk samengesteld op basis van hun specifieke kennis van en/of ervaring in de drie verschillende werkvelden van de Didactisch Educatief Professional. Uit dit document en de gesprekken blijkt ook dat de docenten uitgebreide ervaring hebben binnen de bacheloropleidingen Opleiding tot leraar Basisonderwijs, Tweedegraads Lerarenopleiding en in de leergang PDA (Pedagogisch Didactisch Aantekening voor docenten) en in het begeleiden van deeltijdstudenten in hun ontwikkeling. Alle teamleden zijn didactisch geschoold (Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid) en gekwalificeerd voor beoordeling en toetsing (Basis Kwalificatie Examinering). Het panel stelt wel vast dat er nog geen professionaliseringsbeleid voor de docenten op opleidingsniveau werd uitgewerkt. Op dit moment is het nog niet duidelijk hoe gewenste expertiseontwikkeling voor deze opleiding (professionalisering) ingevuld gaat worden.

Uit het informatiedossier blijkt dat de student veel invloed heeft op de vormgeving van zijn eigen leertraject. Het team geeft aan dat ze die vormgeving intensief zullen begeleiden. Zowel NHL Stenden Hogeschool als de organisatie waar de student werkt, spelen hierin een belangrijke rol. Het panel stelt vast dat deze opleiding goed ingebed is in de regionale educatieve structuren. Tijdens de opleiding vinden er, naar analogie met de bachelor doorlopend voortgangsgesprekken plaats om op verschillende momenten de ontwikkeling van de student zichtbaar te maken. Deze gesprekken verlopen steeds tripartiet. De student, de docent van NHL Stenden Hogeschool en de praktijkbegeleider zullen samen terugblikken en vooruitkijken. Om de vooruitgang in het leerproces duidelijk te maken, communiceert NHL Stenden Hogeschool via de ELO-omgeving 'Blackboard' over de opdrachten, onderwijsmaterialen en roosters en in 'Progress' over de studieresultaten van de student. Uit de gesprekken blijkt dat er ook met Google Classrooms wordt gewerkt.

In het ID wordt de rol van de verschillende partijen, die betrokken zijn in het leerproces van de student duidelijk omschreven. Uit de gesprekken met docenten en werkveld blijkt dat deze rollen reeds goed doorleefd worden:

- *De NHL Stenden Hogeschool-begeleiders*
De begeleiders zijn verantwoordelijk voor het verbinden van de ontwikkelbehoefte van de student op zijn werkplek en de leeruitkomsten van de opleiding Ad DEP. Zij bezoeken de deelnemer op zijn werkplek om helder beeld te krijgen van zijn context waarin hij zich ontwikkelt tot Didactisch Educatief Professional. Samen met de student maken zij afspraken over de inhoud, leermodus en zelfregulatie. Op de opleidingsdag organiseren zij de verschillende werkvormen en activiteiten.
- *De begeleider op de werkplek*
Iedere student heeft een begeleider op de eigen werkplek. Deze begeleider ondersteunt de student bij het vormgeven van zijn leerproces. In het begin van het traject bespreekt de student met zijn begeleider de aanwezige coaching-behoefte. Wat wil de student leren om een goede Didactisch Educatief Professional te worden? Waar heeft hij hulp bij nodig? Wat zijn de wederzijdse verwachtingen? Het is belangrijk dat de student een goede klik heeft met een begeleider. NHL Stenden Hogeschool raadt de studenten aan hiervoor zelf iemand voor te dragen en dit te bespreken met de leidinggevende van de student (die dus niet per se zijn begeleider hoeft te zijn). Ook worden er afspraken gemaakt in functie van het tripartiete contact. Elke begeleider volgt in het eerste jaar een aantal bijeenkomsten op NHL Stenden Hogeschool waar gekalibreerd wordt op de verwachtingen van begeleiding.
- *De aankomend Ad Didactisch Educatief Professional*

Het slagen van een opleiding valt of staat met de eigen motivatie van de student. Hij is zelf verantwoordelijk voor het eigen leerproces. Zonder praktijkvoorbeelden die er voor de student toe doen, heeft de opleiding onvoldoende persoonlijke waarde. In deze opleiding is de student dan ook regisseur van zijn eigen leerproces.

- *Leergroep deelnemers*

Er is niet altijd één antwoord op vraagstukken die de student in de praktijk tegenkomt. Daarom is in het programma opgenomen dat studenten binnen de eigen werkplek of met een aantal studenten van de Ad-opleiding een intervisie/ leergroep vormen. Door vraagstukken met elkaar te bespreken, leren de studenten vanuit verschillende invalshoeken te kijken. Deze praktijkadviezen en tips zijn waardevol voor het eigen leerproces. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen uiteenlopende onderwerpen aan de orde komen. In de Community of Learners wordt deze gestuurd door het thema van de opleidingsdag.

Het panel mist bij deze omschrijving van de verschillende rollen wel nog verdere concrete uitwerking van deze taken in richtinggevende kaders. Wie deze rollen in de toekomstige opleiding zal opnemen en hoeveel tijd er voorzien wordt en welke criteria op vlak van deskundigheid en inzet voor de begeleiding op de werkplek opgelegd zullen worden, is nog niet duidelijk.

Overwegingen

Uit de gesprekken met het ontwikkelteam en de docenten en uit de beschrijvingen in de bijlagen en het ID krijgt het panel een goed beeld van de opbouw van het programma. Het panel oordeelt dat dit in lijn is met de leerresultaten en transparant is voor de studenten. Het panel vindt de opzet van het startgesprek duidelijk omschreven en aansluiten bij de leerdoelen. Hierin worden vragen gesteld waar de studenten goed over moeten denken. Het panel vindt dat in het programma een goede structuur zit en dat er wordt gekozen voor een aantal steeds terugkerende werkvormen, wat houvast en herkenbaarheid biedt aan de studenten. De modules zijn goed uitgewerkt. Er is nagedacht over het aantal bijeenkomsten, de werkvorm per bijeenkomst en welke literatuur gebruikt zal worden. Het didactisch concept wordt duidelijk toegelicht en concreet gemaakt in de beroepsproducten, maar veronderstelt veel begeleiding. Naast het flexibel en gepersonaliseerd onderwijs kent deze opleiding ruimte voor samenwerking en leren van elkaar, o.a. door het inrichten van col's. Daarnaast stelt het panel vast dat het aanbieden van de vakinhouden op maat zal gebeuren, aangezien hierover op basis van het dossier geen volledige duidelijkheid bestond, adviseert het panel dat de opleiding hierover naar de studenten toe transparant communiceert.

Van de docenten krijgt het panel de bevestiging dat het ontwerpen van een ontwikkelplan zeer intensief is, maar ook heel veel informatie geeft over de noden van de werkplek. Met dit ontwikkelplan gaan ze naar de werkplek van de student en worden er afspraken gemaakt met betrekking tot de doelstellingen van de student. Het panel geeft aan dat voor de begeleiding van deze studenten een team met zeer ruime ervaring noodzakelijk is, zowel in NHL Stenden Hogeschool als op de werkplekken van de studenten. Uit de gesprekken blijkt de nood aan meer consistentie over wat NHL Stenden Hogeschool bedoelt met intensieve begeleiding, er wordt gesproken over tweemaal per jaar bezoek op de werkvloer, maar dit kan volgens het panel, refererend naar het informatiedossier, niet als intensief samenwerken benoemd worden. De docenten kunnen zeer goed beschrijven hoe de begeleiding zou kunnen verlopen en vertrekken daarbij grotendeels vanuit de normen van het PDG en PDA. De studenten zijn sterk afhankelijk van de begeleiding op de werkvloer, maar het is niet duidelijk hoe die werkplekbegeleider precies zal worden gecoacht. De eisen die gesteld worden aan de werkplek zijn volgens het panel zeer beperkt. Er zijn enkel voorwaarden in tijd en beschikbaarheid, maar niets over de vereiste complexiteit van de leeromgeving. Na de gesprekken met het docententeam en op basis van bijlage 6 (overzicht van het beoogde docententeam) uit het panel zijn vertrouwen in de mogelijkheid om deze opleiding te realiseren, op voorwaarde dat een helder personeelsbeleid op

het niveau van de opleiding wordt opgesteld, waarin aangetoond wordt op welke manier en in welke mate de expertise die er zeker is, ingezet zal worden in deze opleiding en wie gaat aansturen. Dit personeelsbeleid dient betrekking te hebben op de docenten van NHL Stenden Hogeschool en op de begeleiders van de werkplek. Wat de docenten betreft moet duidelijk zijn wie, welke functie zal opnemen en voor hoeveel uren deze docenten worden ingezet. Daarnaast beveelt het panel aan nog duidelijk en expliciet te beschrijven hoe wordt gezorgd dat er voorzien wordt in de vereiste professionaliteit van het docententeam en begeleiders op de werkplek.

Conclusie: voldoet ten dele

4.3 Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Deze opleiding volgt de visie van toetsing van NHL Stenden Hogeschool, waarin de volgende richtlijnen vooropgezet worden:

- Leerwegaafhankelijk toetsen waar mogelijk, om tegemoet te komen aan de toenemende diversiteit van de doelgroepen;
- Streven naar authentieke toetsituaties, om de inhoudsvaliditeit van de toetsing te optimaliseren en de student te motiveren;
- De waarde van feedback onderkennen, zowel bij summatieve als bij formatieve toetsen;
- Variatie aan toetsvormen bij summatieve toetsing, om zowel tegemoet te komen aan verschillende leervoorkeuren van de student als aan de niveaus van Bloom's taxonomie die aan de orde komen in de toetsing zelf (onthouden, begrijpen, toepassen, etc.);
- Externe validering door bij de constructie van toetsen en de beoordeling van studenten vreemde ogen mee te laten kijken.

Binnen de Ad DEP worden de leeruitkomsten als uitgangspunt genomen: het is hierbij aan de student om te demonstreren of deze zijn behaald. In de Ad DEP-opleiding wordt gewerkt met beroepsproducten die het leerproces ondersteunen, door steeds uitgebreid in gesprek te gaan tijdens de ontwikkeling van het product en achteraf tijdens de feedback. Er wordt duidelijk omschreven hoe de leeruitkomsten precies kunnen worden aangetoond (bijlage 5), maar studenten zijn vrij om het anders te doen. Op deze manier geeft men uitvoering aan het leerwegaafhankelijk toetsen. Dit is het toetsen van leeruitkomsten zonder de weg ernaar toe vast te leggen.

Er zijn 5 beroepsproducten in het eerste leerjaar. Hieraan wordt hoofdzakelijk zelfstandig gewerkt, onder andere tijdens de bijeenkomsten op de NHL Stenden Hogeschool in ateliers:

A: Verzorgen van onderwijs: jij in de rol van onderwijsverzorgende

- Uitvoeren van onderwijs in je opleidingsgroep
- Uitvoeren van een onderwijsactiviteit op de werkplek
- Feedback van leerlingen/medestudenten
- Observaties van collega's

B: Werken in een organisatie: jij in de rol als collega, medewerker

- Rol als collega onderzoeken
- Onderzoek van een maatschappelijke ontwikkeling in de eigen beroepscontext

C: Persoonlijke professionele ontwikkeling

- Een blik in de spiegel: Jij als student in de opleiding en organisatie

Hierover dient de student feedback, -forward en -up te vragen aan collega's, medestudenten, coach/leidinggevende en de NHL Stenden Hogeschool-begeleider. Deze beroepsproducten en de feedback, -forward en -up worden bijgehouden in het portfolio en zorgen voor externe validering. Via deze beroepsproducten streeft de opleiding naar authentieke toetsituaties.

Formatief toetsen krijgt binnen de Ad DEP op twee manieren een plaats in het opstellen van het ontwikkelplan met maatvrijstellingen en verder door het leerproces, waarbij formatieve feedback als een 'datapunt' in de begeleiding wordt gezien.

Mogelijke verwerkingsvormen voor de beroepsproducten zijn vrij te kiezen. Er moeten minimaal twee verschillende uitingsvormen gekozen worden (schriftelijk verslag, praktijkassessment, video-opname, gesprek, werkvorm of spel, lessenreeks, uitwerking van een project, enz. Het portfolio en de bespreking (dialogo) van het portfolio worden summatief beoordeeld.

Kwaliteitszorg

In bijlage 5 worden de beoordelingscriteria en kwaliteitscriteria goed uitgewerkt. De toetsorganisatie wordt uitgebreid beschreven en de examinatoren zijn BKE-gecertificeerd.

Overwegingen

Het panel is positief over de uitvoering van het leerwegaafhankelijk toetsen. Het past goed bij de individuele leeroutes van de studenten en geeft de mogelijkheid om opgedane ervaring of opleiding in te brengen, vrijstellingen o.a. op basis van informeel leren (op voordracht van examinatoren en vastgesteld door de examencommissie) en n.a.v. meenemen van eerder leren binnen de toetsing van de opleiding. De indicatoren zijn concreet en toetsbaar en voor dezelfde leerdoelen, gedifferentieerd uitgewerkt naar leerjaar. Hierdoor wordt de opbouw van het niveau duidelijk weergegeven. Er is ruim plaats voor formatieve toetsing in deze opleiding en er wordt gebruik gemaakt van gevarieerde summatieve toetsing. Ook het vierogenprincipe is gegarandeerd. Het competentieportfolio geeft het panel vertrouwen en bevat veel toegepaste methodieken. De kader stellende documenten voor toetsing zijn zeer uitgebreid en helder. Er worden kalibreersessies gepland tussen docenten en het werkveld over de beoordeling van bekwaamheden. De examencommissie bewaakt het eindniveau en wordt betrokken bij het wegen en valideren van eerder opgedane leer- en werkervaring.

Aan de studiewijzer voor studenten wordt nog gewerkt, hierin zal ook het toetsbeleid en de uitvoering ervan helder gecommuniceerd moeten worden naar de studenten.

Conclusie: Voldoet

4.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Ad
Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: onderwijs

4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

De kwaliteit van de nieuwe opleiding is positief onder voorwaarden. De voorwaarden zijn:

- Opstellen van personeelsbeleid (inclusief professionaliseringsbeleid) op opleidingsniveau.
- Opstellen van professionaliseringsbeleid met betrekking tot de begeleiders van de werkplek.

5 Overzicht oordelen

Standaard	Oordeel
<u>Beoogde leerresultaten</u> <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet
<u>Onderwijsleeromgeving</u> <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet ten dele
<u>Toetsing</u> <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
<u>Gerealiseerde leerresultaten</u> <i>Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.</i>	n.v.t.
Algemene conclusie	Positief onder voorwaarden

Bijlage 1: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op twee maart 2020

Locatie: Leeuwarden

Programma:

08.45	Ontvangst
09.00 - 09.30	Vooroverleg panel
09.30 - 09.40	Korte presentatie door de instelling
09.40 - 10.00	Sessie 1 – gesprek vertegenwoordigers opleidingsmanagement <i>directeur academie po</i> <i>directeur academie vo/mbo</i> <i>projectleider Ad DEP</i>
10.00 - 10.15	Pauze
10.15 - 11.30	Sessie 2 Gesprek met ontwikkelteam: <i>opleidingsmanager Friese Poort</i> <i>associate lector/ practor</i> <i>docent en adviseur vo</i> <i>docent en adviseur mbo</i> <i>docent po</i>
11.30 - 12.45	Overleg panel tijdens lunch (<i>besloten</i>)
12.45 - 13.30	Sessie 3 – gesprek met docenten (niet ontwikkelteam) samen met (beoogde) vertegenwoordigers examencommissie <i>voorzitter examen.cie.</i> <i>secretaris examen.cie</i> <i>docent</i> <i>docent</i>
13.30 - 13.45	Pauze
13.45 - 15.00	Sessie 2 –gesprek met werkveld: <i>teamleider Drenthe College</i> <i>Beleidsadviseur Dienst HRM/Noorderpoort</i> <i>instructeur vo - Ubbo Emmius</i> <i>praktijkexpert Friesland College</i> <i>instructeur Noorderpoort</i> <i>po-directeur VCOMOG</i> <i>onderwijsassistent</i> <i>bestuurder so Fryslan</i>
15.00 - 15.15	Pauze
15.15 - 16.30	Overleg panel (<i>besloten</i>)
16.30 - 16.45	Beknopte terugkoppeling

Bijlage 2: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

- Bijlage 1: Leeruitkomsten met niveau studiejaar 1
- Bijlage 2: Leeruitkomsten met niveau studiejaar 2
- Bijlage 3: Modulen verbonden aan inhouden en leeruitkomsten
- Bijlage 4: Samenvatting modulen studiejaar 1
- Bijlage 5: Mogelijke bewijsstukken voor validatie leeruitkomsten
- Bijlage 6: Een overzicht van het beoogde Ad DEP-team voor de Ad-opleiding DEP
- Bijlage 7: Overzicht werkveldbetrokkenen
- Bijlage 8: Concept Onderwijs- en Examenregeling (OER) Associate degree-opleiding Didactisch Educatief Professional
- Bijlage 9: Bijlagen bij concept Onderwijs- en Examenregeling (OER) Associate degree-opleiding Didactisch Educatief Professional
- Bijlage 10: Ad niveau 5 beschrijving NHL Stenden Hogeschool

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Toetsvisie NHL Stenden Hogeschool.
- Inzage in de elektronische onderwijsleeromgeving.
- Inzage in het Course Document

Bijlage 3: Lijst met afkortingen

ba	bachelor
EC	European Credits (studiepunten)
Hbo	hoger beroepsonderwijs
ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Pabo	pedagogische academie voor het basisonderwijs
wo	wetenschappelijk onderwijs

Colofon

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de beperkte toetsing van de nieuwe opleiding Associate degree Didactisch Educatief Professional van de NHL Stenden Hogeschool.

Aanvraagnummer: 008680

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvaio.net
www.nvaio.net